

MINIMUM PROGRAMOWE KURSU PRZEWODNICZEK

Cel kursu przewodniczek:

- przygotowanie do podjęcia świadomego procesu wychowania w drużynie
- dostarczenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do organizowania pełnego życia harcerskiego drużyny

Forma i czas trwania:

Przynajmniej jedna część kursu powinna odbyć się w formie wyjazdowej (minimum 5 dni). Na kursie uczestniczki powinny przeżyć przygodę na łonie natury (np. wędrowka w góry, spływ kajakowy, biwak pod namiotami, rajd rowerowy itp.) oraz dokonać wyczynu na poziomie instruktorskim.

Kadra:

- kurs prowadzą instruktorki w stopniu co najmniej podharc mistrzyni
- kadra kursu reprezentuje różne poziomy metodyczne organizacji
- przynajmniej jedna osoba z kadry współprowadziła wcześniej kurs

Warunki wstępne:

- otwarta próba na stopień wędrowniczki
- pełnienie funkcji wychowawczej
- ukończone 17 lat
- ukończony kurs metodyki

Zadania do wykonania podczas kursu:

- plan perspektywiczny drużyny na 3 lata z rozbudowanym pierwszym rokiem kalendarzowym
- przygotowanie i poprowadzenie dyskusji na wskazany temat
- przeczytanie jednej pozycji z literatury w zakresie tematycznym: historii / metody / wychowania
- odwiedziny zbiórki innego poziomu metodycznego

Program kursu:

BLOKI	TEMAT	ZAKRES
I WYCHOWANIE	1. Personalizm chrześcijański i pedagogika Baden-Powella na tle innych, współczesnych nurtów wychowawczych	- poznanie i zrozumienie genezy metody harcerskiej, wskazanie specyfiki i wskaźników metody skautowej na tle innych metod wychowawczych (istota wychowania skautowego w oparciu o teksty Baden – Powella); - poznanie, czym przejawia się personalizm chrześcijański
	2. Program Wychowawczy ZHR	- zapoznanie z dokumentem Podstawowe Zasady Wychowania Harcerskiego ZHR i Zasady wychowania religijnego w ZHR w kontekście wyzwań współczesności, analiza współczesnych wyzwań wychowawczych - zrozumienie dlaczego chcę wychowywać w ZHR
	3. Postawa instruktorska i jej rola w wychowaniu harcerskim (odpowiedzialność, przykład własny, planowanie własnego rozwoju)	- zdefiniowanie wzorca osobowego instruktora ZHR - świadome podjęcie służby instruktorskiej: praca nad sobą (także w kontekście realizowanej próby przewodniczki), wyznaczenie celów w rozwoju własnym (umiejętność przełożenia tego na próby na stopnie), świadomość istnienia naturalnych różnic w rozwoju indywidualnym, umiejętność motywowania się - odpowiedzialne podejmowanie decyzji i ponoszenie konsekwencji - zrozumienie różnicy: być autorytetem i mieć autorytet wychowawczy.

	4. Integralne wychowanie osoby	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój własny: <ul style="list-style-type: none"> - Próba określenia własnego etapu rozwoju na wybranej płaszczyźnie (duchowej, emocjonalnej, intelektualnej, fizycznej, społecznej, itp.) - Poznanie swoich mocnych i słabych stron w różnych wymiarach, zainteresowań, predyspozycji zawodowych - Predyspozycje kobiety wynikające z płci (różne powołania, emocje, ew. fizjologia, itp.) - Praca wychowawcza: <ul style="list-style-type: none"> - Zrozumienie idei całościowego wychowania osoby we wszystkich sferach (sfera duchowa, intelektualna, fizyczna) i różnych dziedzinach (religijnej, patriotycznej, społecznej, emocjonalnej, artystycznej, gospodarczej) w oparciu o system gwiazdek i stopni - Zapoznanie z konsekwencjami wychowania jednostronnego (zbyt duży nacisk na jeden aspekt) - Planowanie rozwoju osoby z uwzględnieniem: działań drużyny i indywidualnych potrzeb każdej harcerki - Rola opiekunki stopnia samarytanki, wędrowniczki i HR
	5. Psychologiczne uzasadnienie metody harcerskiej w poszczególnych poziomach metodycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z różnicami etapów rozwojowych w poszczególnych przedziałach wiekowych (od okresu wczesnoszkolnego do dorosłości) i wynikającej z nich specyfiki metod pracy (zrozumienie dostosowania metodyki pracy do potrzeb grupy wiekowej)
	6. Metody rozwiązywania problemów wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych, z którymi spotykają się kursantki - Zapoznanie z wybranymi metodami rozwiązywania sytuacji problemowych (położenie nacisku na istotę rozmowy i sztukę komunikowania się) - Uświadomienie istnienia problemów wymagających specjalistycznej pomocy, zapoznanie z możliwościami uzyskiwania wsparcia i pomocy w złożonych sytuacjach problemowych - Uświadomienia istnienia problemów uniemożliwiających członkostwo w drużynie.
	7. Formułowanie celów wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - Zdobyć umiejętności rozpoznawania potrzeb i wyłaniania celów wychowawczych (celów specyficznych, mierzalnych, adekwatnych, realnych, terminowych) z uwzględnieniem analizy środowiska działania i specyfiki gromady/ drużyny/ kręgu - Zdobyć umiejętności dokonywania ewaluacji działań drużyny i własnych: <ul style="list-style-type: none"> - Analiza osiągnięć i niepowodzeń - Wyciąganie wniosków - Ewaluacja jako punkt wyjścia w tworzeniu planu pracy w kolejnych latach - Zdobyć umiejętności konstruowania planów perspektywicznych – strategii rozwoju gromady/drużyny/kręgu
	8. Wychowanie następczyni	<ul style="list-style-type: none"> - Zdobyć umiejętności wychowania następczyni, przekazywania obowiązków, podział kompetencji przy pełni odpowiedzialności - dbanie o rozwój zdolności przywódczych harcerek, które nie zostaną następczyniami, tworzenie możliwości podejmowania przez nie odpowiedzialności za nowe obszary i pola działania
II ŹRÓDŁA	1. Idea harcerska we współczesnej rzeczywistości, ciągłość idei we wszystkich poziomach metodycznych	<ul style="list-style-type: none"> - zrozumienie i ugruntowanie tezy, że idea harcerska jest aktualna - odniesienie Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego do współczesnych realiów
	2. Idea służby Bogu	<ul style="list-style-type: none"> - ukazanie, że służba Bogu polega na byciu dobrym człowiekiem, co jest punktem wyjścia w podejmowaniu wszystkich działań i decyzji
	3. Idea służby Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - ukazanie, że służba Polsce polega na byciu świadomym i odpowiedzialnym obywatelem, który w podejmowanych działaniach i decyzjach kieruje się dobrem społeczeństwa i kraju - wskazanie, że służba Polsce jest podejmowaniem działań na rzecz budowy dobra w społeczeństwie.

III PROGRAM I ORGANIZACJA

	4. Idea służby bliźnim	<ul style="list-style-type: none"> - zrozumienie, że prowadzenie drużyny (i pełnienie innych funkcji wychowawczych) jest służbą - ukazanie służby bliźnim jako budowanie relacji i wrażliwości na drugiego człowieka (dialog, budowanie więzi, animacja wspólnych działań, umiejętność pełnienia ról społecznych, skuteczna komunikacja) - zrozumienie służby „całym życiem” jako umiejętności dokonywania wyborów i gotowości do jej pełnienia we wszystkich dziedzinach życia
	1. Współpraca ze środowiskiem, współpraca między poziomami metodycznymi	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie umiejętności współpracy między poziomami metodycznymi, podjęcie konkretnych działań na tym polu - ukazanie konsekwencji wynikających z izolowania się środowiska i kształtowanie umiejętności współpracy z otoczeniem (szkołą, parafią, osiedlem, organizacjami społecznymi, samorządem) - ukazanie odpowiedzialności za reprezentowanie ZHR w kontaktach zewnętrznych i wewnętrznych, uświadomienie wagi profesjonalizmu we współpracy
	2. Statut ZHR, regulaminy i struktura ZHR, hierarchia, rozkazodawstwo, demokracja, prawa i obowiązki instruktoerek	<ul style="list-style-type: none"> - przeanalizowanie i zapoznanie się ze Statutem ZHR jako dokumentem określającym podstawowe zasady funkcjonowania Organizacji - zapoznanie: <ul style="list-style-type: none"> - ze strukturą ZHR (struktura i jej celowość, droga służbowa, znaczenie Zjazdu ZHR), - z treścią i znaczeniem zobowiązania instruktorskiego - z regulaminami ZHR (Regulamin służby instruktorskiej, Regulamin stopni instruktoerek, istotne różnice między regulaminami drużyn: wędrowniczek, harcerek, gromady zuchowej, kręgu HS) - poznanie zakresu odpowiedzialności prawnej wychowawcy, zapoznanie z przykładowymi sytuacjami i konsekwencjami prawnymi - poznanie i zrozumienie roli opiekunki drużyny (określenie zadań opiekunki i zasad jej pracy z drużyną i gromadą)
	3. Organizacja Harcerek ZHR	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie tożsamości Organizacji Harcerek na tle historii harcerstwa (tradycja, sylwetki ważnych instruktoerek, wydarzenia istotne dla tożsamości Organizacji Harcerek, odczytywanie przesłania poprzednich pokoleń) - zrozumienie idei podziału na Organizację Harcerek i Harcerzy. Poznanie sensu, pozytywnych skutków i możliwych obszarów współpracy drużyn/gromad z obu Organizacji.
	4. Geneza ZHR, ZHR a inne organizacje harcerskie w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie okoliczności powstania ZHR - porównanie zasad działania ZHR z innymi organizacjami skautowymi w Polsce (ZHP, SHK „Zawisza”, SH)
	5. Organizacja obozu, zimowiska, kolonii, biwaku	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie umiejętności organizowania obozów, zimowisk i kolonii (założenia organizacyjne, kwatermistrzostwo i finanse) na podstawie przepisów państwowych i regulaminów ZHR dotyczących organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży - uczciwość, odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów i za powierzony majątek